

20. Ruzin I.G. *Filosofskiye aspekty lingvisticheskogo issledovaniya.* // VMU. Seriya 7 «Filosofiya». – Moskva, 1993. – № 3. - S. 46-55

FTAMP:14.35.09

<https://doi.org/10.51889/2959-5762.2024.82.2.017>

Г.С.Усенова,^{1*} Ш.М. Майгельдиева,¹ Р.К. Диуанова¹

¹Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті
Қызылорда қ., Қазақстан

БІЛІМ БЕРУДІ ЦИФРЛАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫНДА БОЛАШАҚ МҰҒАЛІМДЕРДІ КӘСІБИ ДАЯРЛАУ

Аңдатпа

Мақалада болашақ мұғалімдерді кәсіби даярлау мәселелері қарастырылған. Сонымен қатар Қазақстан Республикасында қабылданған нормативтік құжаттардағы өзектілігі талданады. Білім беруді цифрландыру жағдайындағы кәсіби мамандарды даярлау мәселелері, білім беру мазмұнын жаңарту мақсаттары және білім беруді цифрландыру жағдайында мұғалімнің рөлі, сонымен қатар «Білім берудегі цифрлық технологиялар», «Цифрлық білім беру ортасының педагогикалық дизайны» пәндерінің мақсаты мен міндеттері айқындалған. Білім беру саласындағы барлық педагогикалық мамандықтарға аталмыш пәндердің оқытудың маңыздылығы баяндалған. Білім беруді цифрландыру жағдайында педагогтерді даярлау да оқытудың мазмұны мен әдістеріне өзгерістер енгізуді талап етеді. Тәжірибелік сабақтарға, оның ішінде виртуалды Білім беру орталарын пайдалана отырып, көбірек көңіл бөлу, сондай-ақ оқыту бағдарламасын қалыптастыру кезінде болашақ педагогтардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескеру қажет.

Зерттеу нәтижелерін талдау цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану оқушылардың танымдық дербестігін дамытуға шын мәнінде ықпал ететінін көрсетті. Сонымен қатар, цифрлық білім беру ресурстарының оқу үшін әсіресе пайдалы ететін бірнеше артықшылықтары бар екені атап өтілді. Атап айтқанда, цифрлық білім беру ресурстары студенттердің көпшілігі үшін қолжетімді, бұл оларды кез келген жерде және кез келген уақытта пайдалануға ыңғайлы етеді. Сонымен қатар, олардың интерактивтілігі және студенттің білім деңгейі мен қажеттіліктеріне сәйкес оқытуды жеке теңшеу мүмкіндігі бар.

Жалпы, білім беруді цифрландыру жағдайында болашақ педагогтарды кәсіби даярлау білім беру сапасын арттыру және қазіргі әлемнің тез өзгеріп отыратын талаптарына табысты бейімделу үшін маңызды фактор болып табылады.

Түйін сөздер: кәсіптік оқыту, білім беруді цифрландыру, цифрлық құзыреттілік, цифрлық технологиялар, оқу материалдарының жаңартылған мазмұны.

Усенова Г.С.,^{1*} Майгельдиева Ш.М.,¹ Диуанова Р.К.¹

¹Қызылординский университет имени Коркыт Ата,
г. Кызылорда, Казакстан

ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ПОДГОТОВКА БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ ОБРАЗОВАНИЯ

Аннотация

В статье рассматриваются вопросы профессиональной подготовки будущих учителей. При этом анализируется актуальность нормативных документов, принятых в Республике Казахстан. Определены проблемы подготовки специалистов в области цифровизации образования, цели обновления содержания образования и роль преподавателя в цифровизации образования, а также цели и задачи внедренных в учебный процесс вуза элективных курсов «Цифровые технологии в образовании», «Педагогический дизайн цифровой образовательной среды. Описана важность преподавания данных дисциплин всем педагогическим специальностям в сфере образования. Подготовка педагогов в условиях цифровизации образования также требует изменений в содержании и методах обучения. Необходимо уделять большее внимание практическим занятиям,

в том числе с использованием виртуальных образовательных сред, а также учитывать индивидуальные особенности и потребности будущих педагогов при формировании программы обучения.

Анализ результатов исследования показал, что использование цифровых образовательных ресурсов действительно способствует развитию познавательной самостоятельности у студентов. Более того, было отмечено, что цифровые образовательные ресурсы имеют несколько преимуществ, которые делают их особенно полезными для обучения. В частности, цифровые образовательные ресурсы доступны для большинства студентов, что делает их удобными для использования в любом месте и в любое время. Кроме того, они обладают интерактивностью и возможностью индивидуальной настройки обучения в соответствии с уровнем знаний и потребностями студента

В целом, профессиональная подготовка будущих педагогов в условиях цифровизации образования является важным фактором для повышения качества образования и успешной адаптации к быстро меняющимся требованиям современного мира.

Ключевые слова: профессиональное обучение, цифровизация образования, цифровая компетентность, цифровые технологии, обновленное содержание учебных материалов.

*Ussenova G.,^{1*} Maigeldiyeva Sh.,¹ Diuanova R.¹
¹Kyzylorda University named after Korkyt Ata,
Kyzylorda, Kazakhstan*

PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS IN CONDITIONS OF DIGITALIZATION OF EDUCATION

Abstract

The article deals with the issues of professional training of future teachers. At the same time, the relevance of regulatory documents adopted in the republic of kazakhstan is analyzed. The problems of training specialists in the field of digitalization of education, the goals of updating the content of education and the role of the teacher in the digitalization of education, as well as the goals and objectives of the elective courses “Digital Technologies in Education” and “Pedagogical Design of a Digital Educational Environment” introduced into the educational process of the university are identified. The importance of teaching these disciplines to all pedagogical specialties in the field of education is described. Teacher training in the conditions of digitalization of education also requires changes in content and teaching methods. It is necessary to pay more attention to practical exercises, including using virtual educational environments, and take into account the individual characteristics and needs of future teachers when forming the curriculum.

Analysis of the research results showed that the use of digital educational resources really contributes to the development of cognitive independence among students. Moreover, it has been noted that digital educational resources have several advantages that make them particularly useful for learning. In particular, digital educational resources are accessible to most students, making them convenient to use anywhere and anytime. In addition, they have interactivity and the ability to individually customize training in accordance with the level of knowledge and needs of the student

Overall, the professional training of future teachers in the conditions of digitalization of education is an important factor for improving the quality of education and successful adaptation to the rapidly changing demands of the modern world.

Keywords: vocational training, digitalization of education, digital competence, digital technologies, updated content of educational materials.

Негізгі ережелер. Цифрлық білім беру ресурстары оқыту үдерісінің тиімділігін арттыра алатын ең инновациялық және қолжетімді ресурстардың бірі болып табылады. Цифрлық технологияның пайда болуы және одан кейінгі барлық салаларда, әсіресе білім беруде қарқынды цифрландыру мұғалімдердің алдында осы цифрлық өнімдермен интеграциялау міндетін қойды. Ағымдағы кең көлемді ақпарат ағыны, ақпаратты беру мен өңдеу жылдамдығы қазіргі жастарға ақпаратпен әрекеттесу кезінде оны ойлаудың түбегейлі басқа деңгейінде өңдеуді, басқа жылдамдықпен әрекет етуді, басқаша қарауды талап ететін ерекше міндеттер тудырады. Жаңа және растайтын көздер үшін бірден бірнеше дереккөздермен жұмыс істеу. Осының барлығы цифрлық ұрпақты тәрбиелеу алдыңғы буынның деңгейі мен оқу үдерісінен өзгеше деңгейде өтуі керек деген қорытынды жасауға мүмкіндік береді.

Заманауи қоғамда сапалы білім беру үдерісін жүзеге асыру цифрлық технологияларды болашақ мұғалімдердің кәсіби даярлауында қолдануды талап етеді, себебі қазіргі кезеңдегі

цифрлық ресурстар оқытудың әртүрлі мақсаттарына қол жеткізуге көмектеседі: белсенді дағдыларды дамыту, оқу материалын меңгеру, жаңа білімді қалыптастыру, оқытуды ұйымдастыруда мұғалімге көмектесу.

Жоғары оқу орнының жұмысына біріктіру процесі білім берудегі цифрлық ресурстарды дайындаудағы ең проблемалық бағыттарды жоюға арналған, өйткені бұл жағдайда оқу орнының өзінде басшылықтың қолдауымен мұғалімдерге техникалық және технологиялық қолдау көрсетіледі.

Осы бағыттағы біздің зерттеу жұмысымыздың мақсаты – ЖОО-да оқыту үдерісінде цифрлық білім беру ресурстары қолдану оқу әлеуетін арттыруға және жеке тұлғаның зейінін белсендіруге мүмкіндік беретінің негіздеу және тұжырымдау, сондай-ақ, цифрлық ресурстарды пайдалану жағынан болашақ мұғалімдерге практикалық ұсыныстарды әзірлеу.

Кіріспе. Ел азаматтарын қолжетімді және сапалы кәсіптік біліммен қамтамасыз ету еңбек нарығының қажеттіліктерін және цифрлық экономика мен әлеуметтік ортаны дамыту перспективаларын қанағаттандыруда шешуші рөл атқарады. Қазақстан Республикасындағы тұрақты дамудың мақсатының негізгі мақсаттарының бірі – миллиондаған адамдардың өмірінің дәстүрлі бағытын өзгертетін цифрландыру мәселесі.

Бүгінгі таңда Қазақстан Республикасында цифрландыру білім берудің барлық деңгейін қамтиды. Қазақстан Республикасының мемлекеттік жастар саясатының тұжырымдамасында «Жастар жаңа идеяларды, бастамалар мен технологияларды тәжірибеге енгізудің жүргізуші және жеделдетушісіне айналуы тиіс» деп атап көрсетілген. Қазақстан ғылымының, әсіресе жаратылыстану және техникалық ғылымдардың алға басуы осымен байланысты болуы керек. Жастардың ғылымға жолы – болашаққа бастар жол» [1]. Цифрландыру – Қазақстандағы техникалық және кәсіптік, сондай-ақ жоғары білімнің қолжетімділігін арттыру факторларының бірі. Бұл «Өмір бойы білім алу» тұжырымдамасын ілгерілету және шалғайдағы, ауылдық елді мекендердегі студенттердің оқу ортасын теңестіру үшін қажетті жағдайлар жасайды. Бұл жөнінде, жоғары білім берудің мақсаты – цифрландыру жағдайында Қазақстан Республикасындағы білім берудің заманауи үлгісіне сәйкес кәсіби құзыретті педагогтардың жаңа буынын дайындау [2]. Цифрландыру жағдайында кәсіби құзыреттілікті қалыптастыру, АКТ құралдарын пайдаланудың теориялық тәсілдерін дамыту: студентті ғылыми-зерттеу іс-әрекетіне тарту арқылы оқушы тұлғасын дамыту; танымдық қызығушылықты қалыптастыру жоғары педагогикалық білім берудің барлық заманауи бағдарламаларының маңызды мақсаттарының бірі болып табылады. Енді мына сұраққа тоқталайық:

Цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану білім беру үдерісінің мүмкіндіктерін айтарлықтай кеңейтіп, адамдардың кең ауқымы үшін білімнің қолжетімділігін қамтамасыз ете алады. Бүгінгі таңда цифрлық технологиялар әлемнің көптеген елдерінде оқытудың ажырамас бөлігі болып табылады. Сонымен қатар, цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану мұғалімдер тарапынан тиісті біліктілікті, сондай-ақ студенттерден белгілі бір білім мен дағдыларды қажет етеді. Цифрлық білім беру ресурстарын пайдаланудың басты артықшылықтарының бірі – әрбір студент үшін жеке білім беру бағыттары мен оқу бағдарламаларын құру мүмкіндігі. Интерактивті оқулықтар, онлайн курстар және басқа да цифрлық білім беру ресурстары мұғалімдер мен студенттерге білім беру процесін әрбір студенттің жеке қажеттіліктері мен ерекшеліктеріне сәйкес бейімдеуге мүмкіндік береді. Осының арқасында оқушылар жақсы білім алып, мұғалімдер өз оқушыларымен тиімді және тиімді жұмыс істей алады. Цифрлық білім беру ресурстарын пайдаланудың маңызды аспектісі олардың қолжетімділігі мен кең таңдауы болып табылады. Заманауи цифрлық технологиялар әртүрлі оқу материалдарын, соның ішінде мәтіндер, графика, бейне, аудио және ақпараттың басқа түрлерін жасауға мүмкіндік береді. Осының арқасында студенттер материалдарды ыңғайлы түрде оқып, өздеріне қолайлы оқу ресурстарын таңдай алады.

Неліктен цифрлық экономика болашақ мұғалімдерді кәсіби даярлауда орталық болып табылады? Кәсіптік білім берудің цифрлық білім беру үдерісін құруда ескеру қажет негізгі

факторларды қарастырайық. Бұл цифрлық қоғамның қалыптасуына қатысты және цифрлық экономика, цифрлық технологиялар, цифрлық ұрпақ сияқты үш тенденциямен ерекшеленеді [3]. Цифрлық экономика кәсіптік оқыту жүйесіне жаңа талаптар қоюда. Цифрлық технологиялар дамуды қамтамасыз ететін жаңа цифрлық ортаны қалыптастыруға мүмкіндік береді. Қазіргі таңда цифрлық технологиялар оқу ақпараттарын жинақтаудың маңызды көзі болып отыр. Түрлі цифрлық технологиялық құралдар мен әртүрлі білім беруді ұйымдастыруға арналған платформалар оқыту үдерісінің ажырамас бөлігіне айналды.

Цифрлық технологиялар дәстүрлі білім беру процесін, оқыту тұжырымдамасын және оқу тәсілдерін түбегейлі өзгертті. Олар білім берудегі жаңа тәсілдердің, оқытудағы жаңа формалар мен әдістердің пайда болуына әкелді. Білім беру қазір дайын білім мен дағдыларды беруге емес, өзін-өзі тәрбиелеу дағдыларын сіңіруге негізделген. Білім беру үдерісінде цифрлық технологияларды пайдалану оқытудың жаңа тәсілдері мен формаларының және әдістерінің пайда болуына мүмкіндік туғызды. Қазіргі білім беру жүйесін дамытудың негізгі бағыты – оқу үдерісіне цифрлық технологияларды жүйелік интеграциялау болып табылады.

Осыған орай айту керек, цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану қазіргі уақытта тиімді және сапалы білім берудің қажетті шарты болып табылады. Дегенмен, оларды пайдаланудың әсері максималды болуы үшін оларды таңдауға және пайдалануға дұрыс көзқараспен қарау керек, сонымен қатар әрбір студенттің жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескеру қажет.

Ғалымдар өз еңбектерінде цифрлық технологияларды зерттеп, оның өмір ағымымен адамның іс әрекеттерге түсу бағытындағы пікірлерін ортаға салады. Біріншіден, айту керек, «цифрлық технология» ұғымы алғаш рет XX ғасырдың жартысында сөздіктерде пайда бола бастады. Бұл ұғымға байланысты цифрлық технологияларды қолдана отырып оқыту үдерісін ұйымдастыру жүзеге асырыла бастады. Қазіргі уақытта цифрлық технологиялық құралдарға графикалық анимациялық ақпараттардың жиынтығы мен интерактивті құрылғыларды жатқызуымызға болады.

Еуропа елдерінде алған цифрлық технологияны зерттеген ғалымдар қатарына Р.Уильямс пен К.Майкли, Дж.Уэст, С.Босс, Дж.Браун, Т.Берроуз, және т.б. жатқызуымызға болады. Олар цифрлық технологиялардың қырын ашып, білім беру үдерісінде қолданудың маңызын анықтаған. Мысалы, Р.Уильямс пен К.Майклидің «Мектептегі компьютерлер» атты мақаласында былай деп жазады: «цифрлық технологияны қолданудың бір артықшылығы бар, оны оқыту құралы ретінде және білім алуда көмекші құрал ретінде пайдалануға болады, сонымен қатар ол білім алушы мен мұғалім арасында, оқушылардың арасында «достық» қарым-қатынас орнатуға мүмкіндік береді. Цифрлық технологияларды білім беру үдерісінде пайдалану оқушылардың оқуға мотивациясын тудырып сыныпта тиімді ынтымақтастық атмосферасын орнатуда таптырмас құрал болып табылады.», – деген [4].

Білім беру үдерісінде цифрлық технологияларды қолдану жолдары туралы Ресейлік ғалымдардың еңбектерінде де көріп отырмыз. Мысалы, С.В. Титованың анықтамасы бойынша цифрлық технологиялар – бұл ақпараттық қоғамдағы өмірге бейімделген білім беруді, жеке тұлғаны тәрбиелеуді қарқындату және оңтайландыру мәселелерін сәтті шешетін құрал [5]. Ол цифрлық технологияларды пайдаланудың келесі дидактикалық функцияларын анықтайды:

- оқу ақпаратымен жұмыс істеуді оңтайландыру: жылдам іздеу, жылдам қол жеткізу, жылдам тасымалдау, сақтау, бірлесіп өңдеу, жариялау, жіктеу және құрылымдау;
- оқытудың ақпараттылығын арттыру;
- өзіндік жұмысты ұйымдастыру;
- ақпаратты өз бетінше іздеу, зерттеу, талдау және түсіндіру негізінде оқу қызметін ұйымдастыру;
- жеке оқыту стратегияларын құру;
- өзін-өзі бағалау және топтық бағалауды ұйымдастыру;

– білім алушылардың мотивациясын дамыту [4].

Сонымен білім беру процесін құру, педагогикалық мақсаттарға жету және білім беру үдерісінің өзекті мәселелерін шешу үшін цифрлық технологияларды пайдаланудың мүмкіндігі зор.

Ал, ғалым А.В. Қонышева білім беру үдерісін цифрлық технологиялар арқылы пайдаланудың 4 түрлі негізгі қағидаларын атап көрсетеді:

1) Иерархиялық қағидат: жауапты жағдайларда жүйені мұғалім басқарады, жеке көмек көрсетеді және стандартты емес оқу жағдайларында түзетеді.

2) Кері байланыс қағидасы. Кері байланыс оқушылардың оқу іс-әрекетін өз бетінше түзетуін қамтамасыз етеді.

3) Үшінші қағидаттың мәні оқу процесінде қолайлы жылдамдықпен ілгерілеу талап етілетін бағдарлама бойынша оқушылардың қатаң жеке жұмысынан туындайды және осыған сәйкес мұғалім ақпараттың берілуін бейімдейді.

4) Төртінші қағида технологиялық процесті кезең-кезеңімен пайдалануға негізделген. Бұл әдіс оқу материалы ақпарат пен оқу тапсырмаларының бөлек, бірақ өзара байланысты бөліктерінен тұратынын білдіреді. Қадамның бір-бірімен байланысты үш байланысы бар: ақпарат, кері байланыс операциясы және бақылау [6].

Білім беру саласында цифрлық технологияларды қолданудың негізгі мақсаты цифрлық технологиялардың негізінде бірыңғай ақпараттық ортаны құру арқылы білім сапасын арттыру болып табылады. Білім беру саласында цифрлық технологияларды пайдаланудың мүмкіндіктері және тиімділіктері туралы қазақстандық ғалымдар Ә.С. Бейсенова, К.Д. Қаймулдинова, Б.Ш. Абдиманатов, Н.Г. Даумов, Т.Айнобаева, С.С. Усенов, Т.М. Мейірманқұлова, А.Б. Айтбаева, Е.А.Таможня, және басқа да ғалымдардың зерттеу жұмыс-тарынан байқауымызға болады [7-8].

Мұғалімдер қазіргі дамыған қоғамның талаптарына сай болу үшін оқыту үдерісін ұйымдастыруда түрлі проблемаларға тап болуда. Оқушылардың ортасы цифрлық технологиялардан тұратындықтан оқыту үдерісінің де осы цифрлық технологиялар арқылы жүруін қажетсінеді. Оқушылар күнделікті мобильді телефон, ноутбук, планшеттерді пайдаланады. Олар цифрлық ортадан үнемі ақпараттар алып отырады, тіпті онлайн ұйымдастырылатын курстарға да қатысады. Шын мәнінде, қазіргі уақытта оқушылар екі түрлі әлемде өмір сүреді. Оның бірі нақты болса, екіншісі виртуалды әлем болып табылады. Оқушының оқыту үдерісінде қажеттілігін қанағаттандыру үшін, білімді тиімді меңгеруі үшін мұғалім да осы виртуалды әлемді түсіне отырып, цифрлық технологиялармен жұмыс жасай білуі қажет. Яғни осы дәуірдің мұғалімінің бойында цифрлық құзыреттілігі жоғары деңгейде болуы керек және цифрлық технологиялармен оқыту ортасын құру білімі қажет[9]. Қазіргі заманғы мұғалім мынандай цифрлық технологиялармен жұмыс жасай білуі қажет:

–цифрлық технологияларды қолдана отырып ақпараттарды ұтымды іздеу және оны оқыту үдерісінде тиімді пайдалану әдістерін білуі керек;

–цифрлық технологиялық құралдармен жұмыс жасай алу дағдыларын игеруі қажет;

–цифрлық технологиялар және интернет платформалардың көмегімен ашық және сыныптан тыс сабақтарды ұйымдастыра алу дағдысын меңгеруі қажет;

–цифрлық технологияларды пайдалана отырып оқушылардың өз бетінше орындайтын жұмыстарын ұйымдастыру білу дағдысын меңгеруі қажет;

Мұғалімнің цифрлық технологиялар арқылы оқыту ортасында технологиялық құзыреттілігі 3 деңгейде берілген:

Базалық – цифрлық технологиялық сауаттылығын ашу үшін оқытушы базалық білім білік дағдыны меңгеруі қажет; цифрлық технологияларды төмендегідей деңгейде пайдаланады(электрондық ортада ақпаратты құру, ақпаратты өңдеу, көшіру, тасымалдаудың қарапайым түрлерін, оқу материалын презентациялық технология құралдары арқылы беру, ғаламторда ақпараттарды іздеу)

Технологиялық – кәсіби қызметін ұйымдастыруда цифрлық технологияны құрал ретінде пайдаланады (ғаламтор қорларын, пәнге байланысты интерактивтілік пен ақпарат беру деңгейін сипаттайды, программалық жабдықтардың көмегімен оқу материалын тиімді береді, интернет желісінде орналасқан платформаларды пайдалана отырып тиімді сапасы жоғары платформаларды ғана пайдаланады)

Ақпараттық құзыреттілік – бұл жеке адамның әртүрлі ақпараттарды қабылдауы, есте сақтауы, оны жүзеге асыруы және цифрлық технологиялардың мүмкіндіктерін жан-жақты пайдалану.

Сондай-ақ, білім беруді ақпараттандырудың негізгі мақсаты Қазақстан Республикасында біртұтас білімдік ақпараттық ортаны құру болып табылады. Олай болса, білім беру саласында жаңа цифрлық технологияны пайдалануға, Қазақстан Республикасындағы ақпараттық кеңістікті әлемдік білім беру кеңістігімен сабақтастыруға мүмкіндік береді.

Материалдар мен әдістер. Білім беруді цифрландыру: заманауи міндеттер экономикалық секторларды цифрландыру мамандардан алатын кәсібі мен мамандығына қарамастан, жаңа цифрлық құзыреттерді талап етеді. Маманның компьютерлік және цифрлық технологияларды пайдалануға дайындығын қамтамасыз ететін және кез келген қызметкердің қазіргі заманғы функционалдық сауаттылығының өзегін құрайтын АКТ құзыреттерімен қатар күтілетін білім беру нәтижелерінің жаңа жиынтығы басқа да құзыреттіліктердің (кәсіби, жалпы кәсіптік) кең ауқымын қамтиды, әмбебап), мазмұны цифрландырудың әсерінен айтарлықтай өзгереді [3, б.14]. Осыған байланысты инновациялар экожүйесі сияқты жаңа ұғым пайда болды. Экожүйе серіктестермен бірлесіп даму мәселелерін шешуді көздейді. корпорациялар, мекемелер және инновациялық бастамалар, стартаптар мен тұтынушылар өзара қолдау көрсететін бір даму жүйесінде. Барлық әрекеттер үшін серіктес қатысушылар міндетті түрде коммуникациялық дағдыларды, қауымдастықтарды құру және дамыту (сетевой дағдылары), мүдделі тараптармен қарым-қатынасты дамыту және қаражат жинау, шыдамдылық пен табандылық (сәтсіздікті пайдалану үшін), инновациялық орталықтарды және корпоративтік бизнесті дамыту қабілетін қажет етеді. акселераторлар (инновациялық зертханалар). Осыған байланысты «анықталған қажеттіліктер мен цифрландырудың технологиялық инновацияларын ескере отырып» студенттерді кәсіби іс-әрекетке кәсіби даярлау қажеттілігі туындап отыр. болашақ мұғалімдер. Осылайша, білім беру жүйесі озық әлемдік тәжірибеге сәйкес толығымен жаңартылады. Бір қызығы, цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану тек танымдық дербестік деңгейіне ғана емес, сонымен қатар оқушылардың оқуға деген ынтасына да әсер етуі мүмкін. Интерактивті және әртүрлі цифрлық ресурстарды пайдалану оқу үдерісін тартымды және қызықты ете алады, бұл өз кезегінде оқушылардың оқуға деген ынтасын арттырып, нәтижесінде олардың оқу үлгерімін жақсартады.

Зерттеу барысында электронды оқулықтар, интерактивті оқулықтар, цифрлық платформалар, онлайн курстар, вебинарлар және т.б. сияқты әртүрлі цифрлық білім беру ресурстары пайдаланылды. Білім алушылар осы ресурстарды пайдалана отырып, әртүрлі педагогикалық пәндерді оқиды. Танымдық дербестікті дамыту бойынша цифрлық білім беру ресурстарын пайдаланудың тиімділігін бағалау мақсатында эксперимент жұмыстарына қатысқан білмі алушыларға оқудағы тәуелсіздік сынағы ұсынылды. Онда ақпаратты өз бетінше іздеу, оны талдау, шешім қабылдау және мәселелерді шешу қабілеттерінің деңгейін бағалауға бағытталған сұрақтар қамтылды. Цифрлық білім беру ресурстарын пайдалана отырып тест пәндерді оқуға дейін және одан кейін өткізілді.

Жаңа білім беру цифрлық экономиканың қажеттіліктеріне жауап береді, ең алдымен ақпаратты талдау дағдыларына және ойлаудың шығармашылық қабілетін дамытуға баса назар аударылады [10] және бұл жаңартылған мазмұнның негізгі мақсаттарының бірі болып табылады. орта білім. Орта білім беруді жаңғырту оқушылардың функционалдық сауаттылығын, сыни тұрғыдан ойлауын, танымдық дағдылары мен танымдық қабілеттерін (Soft skills) қалыптастыруға бағытталған жаңартылған мазмұнды енгізуге бағытталған. 2016

жылдан бастап республика мектептерінің көпшілігі жаңартылған білім беру мазмұнына кезең-кезеңімен көшті [11].

Жаңартылған білім беру мазмұнының негізгі мақсаты – критериалды бағалауды енгізу, білім беру бағдарламаларын жаңарту жағдайында мұғалімдердің педагогикалық шеберлігін арттыру. жүйесі және оқу процесін цифрландыру. Оқушылардың зияткерлік әлеуетін қалыптастыру және дамыту оқытудың белсенді түрлерін енгізу арқылы жүзеге асырылады, оның барысында олардың функционалдық сауаттылығын өз бетінше дамытады, білімді белсенді түрде «алу», құрдастарымен қарым-қатынас жасау дағдыларын дамыту, мәселеге шығармашылықпен қарайды деп болжанады. шешу, сыни тұрғыдан ойлауды дамыту.

Нәтижелер мен талқылаулар. Мұғалімдердің негізгі міндеттеріне мыналар жатады: білім алушылардың бойында негізгі адами нормалар мен адамгершілік қасиеттерді сіңіру, басқа мәдениеттер мен көзқарастарға төзімділік пен құрметті қалыптастыру, саналы, дені сау бала тәрбиелеу. Жаңартылған білім беру мазмұнының алға қойған мақсаты мен міндеттерін жүзеге асыру үшін мұғалім басты рөл атқарады және педагогтардың кәсіби дайындығын арттыру бірінші орынға шығады. педагогикалық әдебиеттерде, «кәсіби дайындық» белгілі бір кәсіпте табысты жұмыс істеуге мүмкіндік беретін арнайы білімдердің, дағдылар мен дағдылардың, қасиеттердің, жұмыс тәжірибесі мен мінез-құлық нормаларының жиынтығы ретінде қарастырылады Цифрлық дағдылар мен цифрлық білім беру технологияларын дамытудың маңыздылығы туралы түсінік қалыптастыру. Цифрлық білім беру ресурстарын пайдаланудың артықшылықтарының бірі олардың кез келген уақытта және кез келген жерде оқуға қолжетімділігі болып табылады. Студенттер сабақ кестесіне қарамастан материалдарды өздеріне ыңғайлы уақытта оқи алады. Бұл болашақ мұғалімдерге болашақ кәсіби қызметінде қолдануға болатын өз бетінше білім алу дағдыларын алуға мүмкіндік береді. Сондай-ақ, цифрлық білім беру ресурстары оқытуды дараландыруға және білім беру процесін әрбір оқушының жеке қажеттіліктеріне бейімдеуге мүмкіндік береді. Цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану болашақ мұғалімдердің ой-өрісін кеңейтіп, ақпараттық сауаттылық деңгейін арттыруға да мүмкіндік беретінін айта кеткен жөн. Интерактивті оқулықтар мен онлайн курстарды пайдалану арқылы болашақ мұғалімдер өздері оқып жатқан пәндер туралы толық түсінікке ие болып, қосымша білім мен дағдыларды игере алады. Бұл олардың болашақ студенттерін тиімдірек оқытып қана қоймай, олардың біліктілік деңгейі мен әріптестері мен жұмыс берушілердің алдында сенімділігін арттыруға көмектеседі. Дегенмен, цифрлық білім беру ресурстары дәрістер, семинарлар және практикалық жаттығулар сияқты дәстүрлі оқыту әдістерін толығымен алмастыра алмайтынын ескеру қажет. Оқытуда цифрлық ресурстарды пайдалану мүмкіндігіне және шектеулеріне қарай жақындау және максималды тиімділікке жету үшін оларды оқытудың басқа әдістерімен біріктіру маңызды.

Жалпы, болашақ мұғалімдердің танымдық дербестігін дамытуда цифрлық білім беру ресурстарын пайдаланудың тиімді тұстары көп. Бұл оларға тиімдірек оқып қана қоймай, сонымен қатар кәсіби мансабында пайдалы болатын құнды дағдыларды дамытуға мүмкіндік береді. Дегенмен, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізу үшін цифрлық және дәстүрлі оқыту әдістерін пайдалануды теңестіруді ұмытпаған жөн.

Кәсіптік оқыту – белгілі бір жұмысты орындау үшін қажетті дағдыларды меңгеруді жеделдетуге арналған кәсіптік оқыту жүйесі [12, б. 223]. Білім беруді цифрландыру жағдайында мұғалімнің рөлі мен оның жұмысының мазмұны айтарлықтай өзгеруде. Оның мақсаты курсты, дәрістер мен практикалық сабақтардың мазмұнын дамыту, оларды жаңа теориялық тұжырымдамалар мен әзірлемелерге, сондай-ақ жаңа технологияларға, тәжірибелерге, эмпирикалық деректерге сәйкес жүйелі түрде жаңарту, ғылыми және оқу әдебиетінің жарияланымдары, электрондық ресурстар мен мәліметтер базасының бақылауы ретінде. мұнда барлық осы материалдар ұсынылған. Соның ішінде ол басқа университеттер ұсынатын білім беру бағдарламалары мен қызметтерінен хабардар болуы керек. Мұғалім бұл

курстың мақсаттары үшін мәліметтер қорымен танысудың оңтайлы жолын ұсынатын, практикалық тапсырмаларды, талқылауға арналған кейстерді және, әрине, студенттердің өтуін сынайтын навигатор ретінде білімнің қайнар көзіне айналады. бұл траектория [9]. Жаңа буын мұғалімдері белгілі бір пәнді оқудың мазмұны мен мақсатына толық сәйкес келетін технологияларды шебер таңдап, дәл қолдана білуі керек, оқушылардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, олардың үйлесімді дамуының мақсаттарына жетуге ықпал ету [13].

Білікті адам ресурстары білім сапасын қамтамасыз ететін маңызды факторлардың бірі болып табылады. Бүгінгі таңда болашақ мұғалімдердің даярлауында цифрлық ресурстарды пайдалануға үйрету басты мәселелердің бірі болып отыр. Осыған орай 2020-2021 оқу жылынан бастап Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университетінде «Педагогикалық ғылымдар» білім беру бағдарламалары бойынша оқитын білім алушыларға бірнеше таңдау курстар, атап айтсақ, «Білім берудегі цифрлық технологиялар», «Цифрлық білім беру ортасының педагогикалық дизайны» пәндері енгізілген. Бұл пәндер университеттің барлық педагогикалық мамандықтарының білім беру бағдарламасына енгізілген.

«Білім берудегі цифрлық технологиялар» пәнін оқудың мақсаты – студенттердің цифрлық технологиялар саласындағы кәсіби, арнайы құзыреттіліктерін дамыту; заманауи цифрлық ресурстарды – Padlet, Prezi, Canva, Wordwall, Learningaaps, Quizes, Kahot, Mindmeister т.б. – өз бетінше іздеу және арнайы пәндер бойынша оқу үдерісін жобалау дағдыларын дамыту. Практикалық жаттығулар теориялық білімді бекітуге және нақты есептерді шешуге арналған цифрлық дағдыларды меңгеруге ықпал етеді.

«Цифрлық білім беру ортасының педагогикалық дизайны» пәнінің мақсаты: білім алушылардың педагогикалық-психологиялық пәндерді онлайн режимінде тиімді оқыту үшін цифрлық ресурстарды қолдану білімдері мен дағдыларын дамыту. Пән сабақтарында білім алушылар «педагогикалық дизайн», «цифрлық білім беру ресурстары», «педагогикалық жобалау» ұғымдарды меңгеріп, цифрлық білім беру ортасының пайда болуы мен даму процестерін бақылайды. Пәнді игеру барысында бейіндік құзыреттілік қалыптасады: пәнді игеру барысында цифрлық білім беру ортасының элементтерімен танысады, цифрлық білім беру ресурстарын игереді, цифрлық білім беру ортасының педагогикалық дизайны элементтерін оқу үдерісінде қолдана алады. Цифрлық білім беру ортасының педагогикалық дизайны негізінде интеллектуалды даму, сыни және шығармашылық ойлауды қалыптастырыға болады, өйткені практикалық сабақтарында білім алушылар жеке тұлғаны дамыту жобаларымен және «Eduardo» педагогикалық жобалау жүйесі мен танысады, осы педагогикалық жобалау жүйесін қалай дұрыс пайдалану керектігіне үйренеді.

Педагогикалық пәндерді меңгеруде цифрлық ресурстарды пайдалану қаншалықты тиімді екенін анықтау мақсатында зерттеу жұмыстары жүргізілді. Сауалнама арқылы студенттердің цифрлық ресурстар мен технологиялар туралы нақты пікірлерін білдік. Білім алушыларға төмендегідей сұрақтар қойылды:

- Цифрлық білім беру дәуірі қандай, ерекшеліктері неде?

- Цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану қаншалықты қажет және аудиовизуалды және компьютерлік құралдар оқуға деген мотивацияны, танымдық дербестігін арттыруға әсер ете ме және т.б.

Сауалнамаға педагогикалық білім беру бағдарламалары бойынша оқитын 1-2 студенттері қатысты, жалпы респонденттердің саны – 150 (Кесте -1).

Кесте-1 - Сауалнаманың нәтижелері

Респондент саны	Сұрақтар мазмұны			
	Цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану қаншалықты маңызды?	Цифрлық ресурстарды пайдаланудың қажеттілігі бар ма?	Цифрлық ресурстарды қазіргі уақытта сабақта пайдалану мүм-	Жауап беруге киналамын

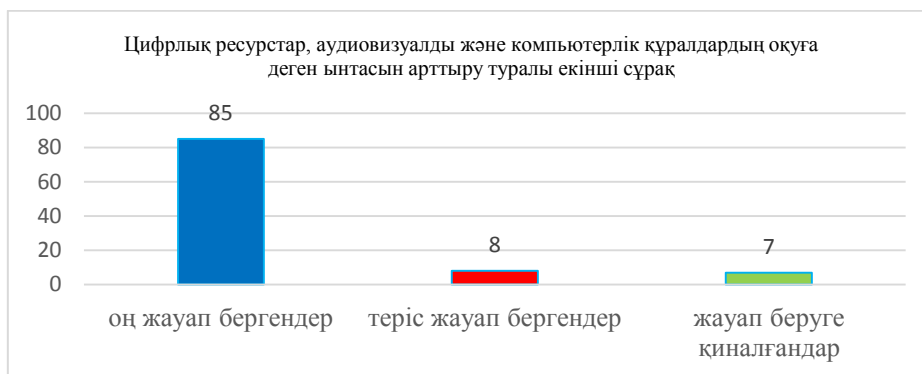

150 студент	45%	5%	кіндігіңіз қандай? 10%	10%
-------------	-----	----	---------------------------	-----

Студенттердің көпшілігі (респонденттердің 45%) оқуда цифрлық ресурстарды пайдалану туралы оң пікірде. Студенттердің тек 5% ғана цифрлық ресурстарды пайдаланудың қажеті жоқ деп жауап берді. Студенттердің 10%-ы цифрлық ресурстарды қазіргі уақытта сабақта қолданылатынға қарағанда азырақ пайдалану керектігін атап өтті. Сондай-ақ сауалнамаға қатысқан білім алушылардың 10%-ы сұраққа жауап беруге қиналған.

Екінші маңызды нәтиже – респонденттердің 30%-ының жауабы – қазіргі уақытта университетте қолданылатын цифрлық байланыс орталықтарын пайдалану. Жалпы, студенттер цифрлық білім беру ресурстарын пайдаланатын сабақтарды жоғары бағалайды және оқытудың осы түрін жалғастыруға қызығушылық танытады деп қорытынды жасауға болады. Сұраққа жауап беруге қиналған, сонымен қатар сабақта цифрлық ресурсқа қолжетімділікті пайдалану туралы сұраққа теріс жауап берген студенттер арасында қосымша сауалнама жүргізілді. Қосымша сауалнама нәтижесі бойынша кейбір білім алушылардың сабақ нәтижесі бойынша тестілеуден өтуде қиындықтары бар екені анықталды. Бұл тесттер интерактивті болды және ашық сұрақтардан тұрады. Студенттер оқу форматы қашықтық емес екенін ескере отырып, сабақтан алған әсерлерін интерактивті түрде сипаттау қажеттілігі туралы ойланды. Бұл пікірлер оқытушылар тарапынан ескеріліп, ашық сұрақтардың пайызы төмендетілді. Сонымен қатар цифрландыру құралдары оқудағы мотивацияны мен танымдық дербестікті арттыра алады.

Цифрлық ресурстар, аудиовизуалды және компьютерлік құралдардың оқуға деген ынтасын арттыруға әсері туралы екінші сұраққа берілген жауап – абсолютті көпшілігін құрайтын студенттердің 85%-ы оң жауап берді. Студенттердің 8%-ы теріс жауап берсе, 7%-ы жауап беруге қиналған.

Сурет 1 – Сауалнаманың нәтижелері

Студенттердің теріс және анық емес жауаптары оқуға бұрыннан қалыптасқан жоғары мотивациямен байланысты болуы мүмкін, өйткені сауалнама барысында грантпен оқитын студенттер мен ақылы бөлімде оқитын студенттер арасында ешқандай айырмашылық қарастырылмаған. Мәселенің өзектілігі оқыту мазмұнын жаңартумен, студенттердің білімді өз бетінше меңгеру, олардың танымдық дербестігін дамыту және ақпаратты меңгеру әдістемесін қалыптастыру міндеттерін қоюмен байланысты. Қалыптастырушы эксперимент кезеңінде білім алушыларға жоғарыда айтылған тандау курстары енгізілді.

Пелагогикалық пәндердің мақмұнын меңгеру және оның тиімділігін анықтау мақсатында салыстырмалы тестілеу жүргізілді. Тестілеуге қатысқан білім алушыларды екі топқа бөлдік: бақылау және эксперименттік. Топтық сабақтардың ұзақтығы 7 апта болды. Бірінші бақылау топта оқытушы «Педагогика» пәнін дәстүрлі әдіспен оқыса, екінші топтың оқытушысы оқу

үдерісінде цифрлық технология әдіс-тәсілдері мен ресурстарын белсенді түрде қолданғанынан тұрды. Оқу үдерісінің соңында нәтижелерді анықтау үшін «Педагогика» пәні бойынша практикалық сынақ жүргізілді. «Педагогика» пәнін дәстүрлі әдіспен үйренген бақылау топтың нәтижелері жалпы табысты болып саналады. Бұл топтағы студенттердің 72% тестілеуден өтті, 28% қанағаттанарлықсыз тест нәтижелерін көрсетті. Студенттердің көпшілігі жақсы нәтиже көрсетіп, сынақтан сәтті өтті. Лекциялық, практикалық сабақтарда оқытушы әңгімелесу, репродуктивтік әдістерің, педагогикалық ситуациялар мен проблемаларды шешу, дәстүрлі түрінде берілетін тапсырмаларды шешу, глоссарий тапсыру сияқты оқыту әдістерін қолданды. Оқыту үдерісінде цифрлық технологияның әдіс-тәсілдері, аудиовизуалды, компьютерлік оқыту құралдары пайдаланылмады, оқулықтардағы ақпаратты дәстүрлі түрде меңгеруге, оқытушының түсіндірмелеріне және студенттердің есте сақтау қабілетін жаттықтыруға басты назар аударылды. Студенттер ақпаратты қабылдау қиынға соғатынын, өйткені ақпарат көп болғандықтан, дұрыс дайындалып үлгермегенін айтты. Екінші эксперименттік топ жақсы нәтиже көрсетті. бұл жерде оқытушы әр сабақта цифрлық білім беру ресурстарын пайдаланды. Осылайша, тест тапсырған білім алушылардың 83 пайызы «Педагогика» пәні бойынша жоғары нәтиже көрсетті. Топтағы студенттердің 17 пайызы ғана сынақтан өте алмады. Бірінші топтың нәтижелерімен салыстырғанда 11%-ға көп білім алушы тест тапсыра алды. Нәтижелердің салыстырмалы талдауы 2-кестеде көрсетілген.

Кесте-2 - Эксперимент жұмысы бойынша қорытынды нәтижелері

Топтар	жоғары нәтиже	қанағаттанарлықсыз
Бақылау тобы	72%	28%
Эксперименттік топ	83%	17%

Лекциялық, практикалық сабақтарда оқытушы цифрлық ресурс құралдарын пайдаланды, оқу үдерісі түрлі бейнематериалдармен, интерактивті тапсырмалармен сүйемелденді, білім алушыларға үй тапсырмасын беруде де цифрлық ресурс құралдарды пайдалану қажеттілігі қамтылды. Мысалы, студенттер LearningApps платформаның құралдары арқылы әртүрлі интерактивті тапсырмаларды жасауға мүмкіндік береді: викторина, сұрыптау, топтастыру, жіктеу, мәлеметті енгізу, кроссворд, уақытша таспа және берілген тақырыптар бойынша бейнероликтерді дайындау керек болды. Әр сабақтағы практикалық тапсырмалар интерактивті элементтерді қамтыды: концептуалды, семантикалық кестелерді толтыру, сұрақ-талқылау-жауап әдісі, жауаптарды қажетті ретпен орналастыру, бірнеше нұсқаны тандау, коллаборация жұмыстары, проблемалық ситуацияларды шешу, әр түрлі видеороликтер жасау, миға шабуыл жасау, ақыл-ой карталарын жасау, жобалар жасау, презентациялар жасау, мазмұн бойынша ынтымақтастық және басқа да шығармашылық тапсырмалар шешу және т.б. «Педагогика» пәні бойынша тестілеуден өткендердің жоғары пайызы студенттердің оқу ақпаратын көбірек игергенін көрсетеді. Студенттер арасында жүргізілген сауалнама нәтижелері цифрлық ресурстарды пайдалану кезінде таңдалған әдістер мен құралдардың тиімділігін дәлелдеді.

Қорытынды. Қорыта айтсақ пәнді оқу нәтижесінде студенттер:

– құрылымдалмаған деректерді өңдеу, талдау және сақтау үшін кәсіби саладағы негізгі цифрлық ресурстарды білуі; – құрылымдалмаған деректерді талдаудың негізгі принциптерін түсіну;

– оқу мақсаттарына сәйкес цифрлық ресурстарды талдай және пайдалана білу; оқу материалдарының негізгі түрлерін, оларды ресімдеу ережелерін және цифрлық технологияларды пайдалана отырып дайындау технологияларын білу;

– әртүрлі онлайн платформаларды пайдалана отырып оқу материалдарын жасау дағдыларын меңгеру. Цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану;

– осы мақсатқа жетудің бір жолы. Олар студенттерге оқу материалдарының кең ауқымына қол жеткізуге мүмкіндік береді және олардың ой-өрісін кеңейтуге, ақпараттық сауаттылығын арттыруға және өз бетінше білім алу дағдыларын дамытуға көмектеседі.

Интерактивті оқулықтар мен онлайн курстарды пайдалану арқылы болашақ мұғалімдер өздері оқып жатқан пәндер туралы толық түсінікке ие болып, қосымша білім мен дағдыларды игере алады. Сонымен қатар, цифрлық білім беру ресурстары оқуға қолжетімділікті арттыра алады. Студенттер сабақ кестесіне қарамастан материалдарды өздеріне ыңғайлы уақытта оқи алады. Бұл болашақ мұғалімдерге болашақ кәсіби қызметінде қолдануға болатын өз бетінше білім алу дағдыларын алуға мүмкіндік береді. Сондай-ақ, цифрлық білім беру ресурстары оқытуды дараландыруға және білім беру процесін әрбір оқушының жеке қажеттіліктеріне бейімдеуге мүмкіндік береді. Дегенмен, цифрлық технологияларды пайдалану мен дәстүрлі оқыту әдістерінің арасындағы тепе-теңдікті табу қажет. Дәрістер мен семинарлар сияқты дәстүрлі әдістер оқудың маңызды элементі болып қала береді және белгілі бір жағдайларда тиімдірек болуы мүмкін. Мысалы, күрделі тақырыптарды талқылау, пікірталас өткізу немесе нақты уақытта кері байланыс жасау қажет болғанда.

Сондықтан студенттерге олардың жеке қажеттіліктері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, әртүрлі оқыту нұсқаларын ұсыну қажет. Оқыту әдістері мен цифрлық ресурстарды таңдауда оқушылар мен студенттердің жас және танымдық ерекшеліктерін ескеру маңызды. Цифрлық білім беру ресурстарын пайдаланудың әлеуметтік-мәдени аспектілерін де қарастырған жөн. Кейбір студенттер заманауи технологияға қол жеткізе алмауы немесе тәжірибесі болмауы мүмкін. Мұндай жағдайларда классикалық формада оқыту мүмкіндігін қамтамасыз ету, сондай-ақ қажетті техникалық құралдар мен қызметтерге қолжетімділікті қамтамасыз ету қажет.

Жалпы, цифрлық білім беру ресурстарын пайдаланудың оқыту сапасын айтарлықтай жақсартуға және болашақ мұғалімдердің танымдық дербестігін дамытуға мүмкіндік беретін көптеген артықшылықтар бар. Дегенмен, нақты жағдай мен студенттердің ерекшеліктерін ескеру керек, сонымен қатар жоғары сапалы материалдар мен әртүрлі оқыту әдістерін таңдау керек. Цифрлық технологиялар мен дәстүрлі оқыту әдістерін қолдану арасындағы тепе-теңдікті табу және әрбір студент қажетті білім мен дағдыларды барынша тиімді меңгеруіне жағдай жасау маңызды.

Пайдаланған әдебиеттер тізімі:

1. Қазақстан Республикасының Президенті Н.Назарбаевтың Қазақстан халқына 2017 жылғы 31 қаңтар
2. Қазақстандық білім берудің заманауи моделі [Электрондық ресурс]. – Қол жеткізу режимі: <https://ppt4web.ru/pedagogika/sovremennaja-model-kazakhstanskogo-obrazovaniya.html>
3. Цифрлық кәсіптік білім беру мен оқытудың педагогикалық тұжырымдамасы // Ғылыми ред. В.И.Блинова / РФ Президенті жанындағы Ресей халық шаруашылығы және мемлекеттік басқару академиясы / Кәсіби білім беру және біліктілік жүйелерінің ғылыми-зерттеу орталығы. - Мәскеу, 2020. 14-б.
4. Уильямс Р., Макли К. Компьютер в школе // Новое литературное обозрение –2007. -№86. - 79-82
5. Титова С.В. Цифровые технологии в языковом обучении: теория и практика. Москва: Эдитус, 2017.- 247 с.
6. Конишева А.В. Английский язык. Современные методы обучения – Минск: Тетра Системс, 2007. - 352
7. Даумов Н.Г. Білім беруді ақпараттандыру шарттарымен оқушылардың зерттеу қызметін дамыту // п ед. ғыл. дисс. канд. – Алматы, 2003. -35 б.
8. Халикова К. Студенттерді жаңа білім беру бағдарламалары негізінде электронды оқулықтар дайындауға үйрету // Халықаралық конференция Дәстүр және реформа. II басылым. Social of Europe (7–8 қараша 2013 ж., Бухарест, Румыния) [Электронды ресурс]. – Кіру режимі: [https:// apps. webofknowledge. com/Search.do?product=WOS&SID=F4XTI7u3LzDbfPQLGj&search_mode=GeneralSearch&prID=030b0416-756e-45c4-809b36d](https://apps.webofknowledge.com/Search.do?product=WOS&SID=F4XTI7u3LzDbfPQLGj&search_mode=GeneralSearch&prID=030b0416-756e-45c4-809b36d)
9. Тулчинский Г.Л. Білім берудің цифрлық трансформациясы: жоғары білімге қойылатын міндеттер. Философиялық ғылымдар. 2017; (6): 121–136 бет.
10. Жаркенов А.Қ. Цифрландыру білім беру мазмұнын жаңарту шарты ретінде // Білім берудің философиялық-әдістемелік мәселелері. - № 3 (21). 2018.
11. Қазақстан – 2019 VNR есебі – Тұрақты даму [Электрондық ресурс]. – Қол жеткізу режимі:

12. Педагогикалық энциклопедиялық сөздік / Ш.ред. ВМ Вим-Вад. – Мәскеу: Ұлы Орыс энциклопедиясы, 2002. – 528 б.

13. Захарова И.Г. Білім берудегі ақпараттық технологиялар. Оқу құралы / Захарова И.Г. - М.: Академия, 2010. -192 б.

References:

1. Qazaqstan Respyblikasynyń Prezidenti N.Nazarbaevtyń Qazaqstan halqyna J2017 jylgy 31 qańtar
2. Qazaqstandyq bilim berýdiń zamanaýı modeli [Elektrondyq resýrs]. – Qol jetkizý rejimi: [https:// ppt4web.ru/pedagogika/sovremennaja-model-kazakhstanskogo-obrazovaniya.html](https://ppt4web.ru/pedagogika/sovremennaja-model-kazakhstanskogo-obrazovaniya.html)
3. Tsifrlyq kásiptik bilim berý men oqytýdyń pedagogikalıq tujyrymdamasy // Ǵylymı red. V.I.Blinova / RF Prezidenti janyndaǵy Resei halıq sharıyashylyǵy jáne memlekettik basqarıy akademiıasy / Kásipti bilim berý jáne biliktilik júıeleriniń ǵylymı-zertteý ortalyǵy. - Máskeý, 2020. 14-bet.
4. Yliams R., Makli K. Kompıýter v shkole // Novoe literatıyrnoe obozrenie –2007. -№86. - 79-82
5. Titova S.V. Tsifrovye tehnologu v iazykovom obıchenu: teoriya ı praktika. Moskva: Edıtıys, 2017. - 247 s.
6. Konyshcheva A.V. Angluskı iazyk. Sovremennye metody obıchenıya – Minsk: Tetra Sistems, 2007. - 352
7. Daıymov N.G. Bilim berýdi aqparattandyryy sharttarymen oqıshylardıń zertteý qyzmetin damıtıy // ped.ǵyl.diss.kand. – Almaty, 2003.-35 b.
8. Halikova K. Stıdentterdi jańa bilim berý baǵdarlamalary negizinde elektrondy oqılyqtar daıyndaıǵa úretıy // Halyqaralyq konferentsıa Dástúr jáne reforma. II basylım. Social of Europe (7–8 qarasha 2013 j., Bıharest, Rıymnıua) [Elektrondy resýrs]. – Kirıy rejimi: [https://apps.webofknowledge.com/Search.do? product= WOS&SID= F4XTI7u3LtzDbfPQLGj&search_mode=GeneralSearch&prID=030b0416-756e-45c4-809b36d](https://apps.webofknowledge.com/Search.do?product=WOS&SID=F4XTI7u3LtzDbfPQLGj&search_mode=GeneralSearch&prID=030b0416-756e-45c4-809b36d)
9. Tıychinskı G.L. Bilim berýdiń tsifrlyq transformatsııasy: joǵarı bilimge qoıylatyn mindetter. Filosofıalyq ǵylymdar. 2017; (6): 121–136 bet.
10. Jarkenov A.Q. Tsifrlıandyryy bilim berıy mazmunyn jańartıy sharty retinde // Bilim berıydiń filosofıalyq-ádistemelik máseleleri. - № 3 (21). 2018.
11. Qazaqstan – 2019 VNR esebi – Turaqty damıy [Elektrondyq resýrs]. – Qol jetkizıy rejimi:
12. Pedagogikalıq entsiklopedııalyq sózdik/Sh.red.VM Bim-Bad.–Máskeý: Uly Orys entsiklopedııasy, 2002. 528 b.
13. Zaharova I.G. Bilim berıydegi aqparattyq tehnologıualar. Oqıy quraly/Zaharova I.G. - M..Akademıa, 2010. - 192 b.

МРНТИ 14.35.00

<https://doi.org/10.51889/2959-5762.2024.82.2.018>

Ж.Б. Карашева,^{1*} М.Д. Дарибаева,² С.С. Кожгельдиева²

¹Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті,
Алматы қ., Қазақстан

²Орталық Азия Цифрлық университеті,
Шымкент қ., Қазақстан

БОЛАШАҚ МАМАНДАРДЫ БАСТАУЫШ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ КОММУНИКАТИВТІК DAǒДЫЛАРЫН ЦИФРЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР НЕГІЗІНДЕ ҚАЛЫПТАСТЫРУҒА ДАЯРЛАУ

Аңдатпа

Аталған мақала болашақ мамандарды бастауыш сынып оқушыларының коммуникативтік дағдыларын цифрлық технологиялар негізінде қалыптастыруға даярлау мәселесін баяндайды. Цифрлық технологиялар бастауыш сынып оқушыларының коммуникативтік дағдысын дамытуда жаңа тәсілдерді меңгеруді қажет етеді. Атап айтқанда, мемлекетіміздің білім беру ұйымдарының электронды ресурстарға қолжетімділігінің артуымен байланысты. Білім алуда цифрлық технологияларды пайдалану білім қорларынан оқу материалдарын белсенді, саралап меңгеруде коммуникативтік дағдыларын дамытуға негіз болады.

Зерделенген теориялық талдауларда инновациялық технологиялардың ішіндегі бірегейі – Цифрлық технологиялар екендігі сипатталған. Аталған технология бастауыш сынып оқушыларының коммуникативтік дағдысын дамытуда әлемдік білім кеңістігіне кірігуіне мүмкіндік беретін технология ретінде түсіндіріледі. Цифрлық технологиялардың қолданыс аясы кең - бастауыш сынып оқушыларының коммуникативтік дағдысын дамытуды жетілдіруге байланысты өзекті мәселелерді талқылауда бір мақсатқа бағытталған вебинарлар,